

Obecná čeština

- útvar národního jazyka interdialektového typu
- má původ ve středočeském interdialektu, nese hlavní hláskové a tvaroslovné znaky středočeské nářeční skupiny
- je územně více rozšířen než interdialekt (přesahuje rámec oblastí středních Čech, nezasahuje např. do oblastí severovýchodočeských nářečí, jihozápadočeských nářečí
- její působnost na Moravě je diskutabilní (proniká zřejmě do oblastí západní Moravy a do velkých měst)

Využití:

- mluvená každodenní komunikace
- soukromá korespondence
- přímá řeč v umělecké literatuře

Vybrané charakteristické rysy hláskové a tvaroslovné

Hláskové rysy

- protetické „v“
- *ej* místo *í* (v psaném textu *í* nebo *y*) i v kořenu slova

„Zúžená“ *í* místo *é* proniká do hovorové i spisovné češtiny (*zalívat, vyhlídnout...*)

Tvaroslovné rysy

- 3. osoba pl. přítomného času, slovesa 4. třídy, 5. třídy
oni prosejí, oni trpějí (spis. *oni prosí, oni trpí*) a odtud → *oni prosej, oni trpěj*, též *oni sázej, oni dělaj* (spis. *oni sázejí, oni dělají*)
- Užívání tvarů přičestí minulého bez „l“ u sloves 1. třídy vzoru „nese“, „peče“, 2. třídy vzoru „tiskne“:
on (to) přines, přived, upek, natisk... (spis. *on to přinesl, přivedl, upekl, natiskl*)

Další jevy pronikají do nespisovné mluvy na celém území s výjimkou některých moravských nářečních oblastí:

- jednotná koncovka v 1. a 4. pádě pl. u přídavných jmen

mladý chlapci (spis. *mladí chlapci*)

mladý ženy, holky (spis. *mladé ženy, holky*)

mladý děvčata (spis. *mladá děvčata*)

- zakončení *-ma* v 7. p. pl.: *ženama, stromama, děvčatama*
- podmíňovací způsob (kondicionál): 1. osoba pl. – *bysme* (spis. *bychom*)